No. 294. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Weetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag den 9 December.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,

van Zaturdag den 8 December,

behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche Beurzprijzen* van den volgenden dag.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den December.

Het *Journal d' Anvers* heeft de volgende berigten:

» Zie hier de stelling en juiste rigting der fransche batterijen: De batterij n°. 1, die op het fort *Montebello* is, vuurt op den linkerflank van het bastion Pazieto n°. 3 en op de lunette St. Laurent. — De batterij n°. 2 rigt haar vuur geheel op de bastion Pazieto n° 3. — De batterij n° 3 schiet op de halve maan, tusschen de bastions Pazieto en Toledo (n°. 3 en 4) gelegen. — De batterij n°. 4 schiet op den linkerflank van de lunette St. Laurent. — De batterij n°. 5 schiet op den vooruitstekenden hoek van de lunette St. Laurent en op den regterflank van het bastion Pazietto. — De batterij n°. 6 is gerigt op den linkerflank van het bastion Toledo. — De batterij n°. 7 verdeelt haar vuur, tusschen den regterflank van de lunette St. Laurent en den linkerflank van het bastion Toledo. — De batterij n°. 8 is gerigt op de linkerzijde van de halve maan, tusschen de bastions Toledo en Ferdinand (4 en 5) gelegen. — De batterij n° 9 schiet alleen op de regterzijde van het bastion Toledo. — De batterij. no. 10 is tegen de halve maan van de bastions Toledo en Ferdinand gerigt en vuurt met eenige stukken op de lunette Kiel. — Het water niet toegelaten hebbende, de loopgraaf tot voorbij den uitstekenden hoek van de lunette Kiel voort te zetten, zoo wordt dit voorwerk bijna niet aangevallen en kan zulks ook niet, bij den tegenwoordigen staat der werken van aanval, dan aan deszelfs linkerzijde.

» Het bastion Alba (No. 2) dat tegenover de stad ligt en dat van den Hertog en van Ferdinand (4 en 5) zijn buiten het bereik der artillerie; al de krachten dezer laatste worden op de lunette St. Laurent vereenigd, door de bemagtiging dezer lunette volstrekt noodig is voor de daarstelling der tweede parelel.

» Eene mortier-batterij tegenover de punt der lunette St. Laurent gerigt en eene tweede, tegenover het bastion Toledo geplaatst, rigten hare bommen op het kasteel. — De batterij No. 1 (die van het fort Montebello) heeft zich door haar juist schot onderscheiden. — Gisteren zijn twee manschappen gedecoreerd.

» De meeste schietgaten van de bastions Toledo en Pazietto zijn buiten staat om dienst te doen. Men schiet veel met worpgeschut, omdat de batterijen der citadel bomvrij gemaakt zijn.

» De nieuwe mortier-batterijen hebben gisteren drie uren lang gevuurd. Van elf uren tot middernacht was het vuur van wederzijden buitengemeen hevig. Het worpgeschut, thans juister gerigt, moet de citadel veel nadeel toebrengen. Op onderscheiden plaatsen heeft men brand bespeurd.

» Omtrent middernacht hebben de Franschen eene eerste poging gedaan, om het fort St. Laurent welks glacis de loopgraaf omgeeft, te bemagtigen. Zij hebben eenige gekwetsten gehad; doch bij het voortgraven, om het glacis, aan de zijde van het naast bij de Begijnenpoort gelegen bastion, te naderen, hebben zij een verlies gehad van een twintigtal dooden en gekwetsten, waaronder een hoofd-officier. Deze werkzaamheden worden intusschen voortgezet en reeds nadert de spits het glacis aan de zijde dier poort. Men verwacht dat binnen eenige dagen de breş-batterijen zullen aangelegd worden.

» De rigting van het vuur is in de laatste vier en twintig uren veel verbeterd. Men tracht niet veel, maar juist te schieten. De stukken lossen vier à vijf schoten in het uur. 115 stukken zijn thans in batterij. De hertog *van Orleans* heeft van den 6den op den 7den den post aan de loopgraven; de generaal *Castellane* van den 7den op den 8sten; de generaal *Zoephel* van den 8sten op den 9den.

» Denen morgen tegen tien uren werd eene kanonnade gehoord aan de zijde van Burght en gerigt tegen de zes kanonneerbooten die bij het hoofd zijn geankerd. Het kanon bulderde langs de geheele linie van den generaal *Sebastiani*; van het fort St. Maria werd op twee booten in het Willemsrek gevuurd. Eene kanonnade werd in de omstreken van de Kruijsschans, Lillo en Liefkenshoek gehoord.

» Negen handelvaartuigen zijn heden van hier vertrokken en voor Lillo ten anker gekomen. — Heden vlagden al de schepen, voor den verjaardag van een der Prinsen.

— De berigten, door de brusselsche bladen medegedeeld van uit het fransch hoofdkwartier te Berchem, tot gisteren middag 4 uren, houden, onder anderen, dat de maarschalk *Gérard* aan de militaire autoriteiten eergisteren avond zoo hebben doen weten, dat hij in den nacht de contregarde van het bastion aan de stadzijde, dat het naast aan de citadel ligt, wilde doen bezetten en tevens beproeven zich van de lunet St. Laurent meester te maken. De berigtgever zegt niet, wat er van dit voornemen geworden is. Maar uit het *Journal d'Anvers* blijkt, dat althans het laatst ontwerp mislukt is, en de Franschen in hunne pogingen, eergisteren nacht, om de lunet te bemagtigen, afgeslagen zijn. De bedoelde contregarde wordt gezegd vroeger door de Belgen en Hollanders als onzijdig te zijn beschouwd en daarbij de meening gevoed, dat hare bezetting, zoo min als die van het fort Montebello, als eene afwijking van de onzijdigheid der stad kon worden aangemerkt!

Ook volgens deze berigten is het vuur gisteren morgen van wederzijden met verdubbelde kracht op nieuw aangevangen. De vitabel lang vóórna- mentlijk bommen van daaruit geblindeerde batterijen, en maakte ook veel gebruik van vesting-buksen, met welke de Franschen merkelijke afbreuk, ook aan dooden en gewonden werd, toegebragt; onder de laatsten bevonden zich een bataillons-overste, wiens dij was verpletterd en een kapitein of luitenant wiens beenen waren afgeschoten; men vreesde voor beider leven.

In den ochtend van gisteren is *Leopold* te Berchem gekomen en kort daarop met den maarschalk *Gerard* naar Antwerpen gegaan, waar de beide fransche prinsen hen reeds opwachtten. Des middags ten vier uren was de maarschalk nog niet terug; het wederzijdsch vuren had inmiddels onophoudelijk en met hevigheid voortgeduurd. Intusschen blijkt het niet dat de Franschen voorshands andere nadeelen aan het kasteel hebben toegebragt, dan het onbruikbaar maken van de schietgaten der bastions, die tegen over het fort Montebello zijn gelegen, en dat er voorts nu en dan brand op de binnen ruimte van het kasteel schijnt te zijn ontstaan, welke echter weder spoedig moet zijn geblusscht geworden. De geblindeerde batterijen schijnen den schok der bommen uitmuntend te weêrstaan, terwijl de aan stuk geschoten schietgaten, zoodra het vuur bedaart, terstond hersteld worden. Zoo begon onder anderen de linkerflank van het bastion Toledo, dat de belegeraars dachten tot zwijgen gebragt, gisteren morgen op nieuw zijn vuur tegen het fort Montebello te openen. Voor zoo ver men uit de belgische berigten kan nagaan, moet het laatstgemeld fort bijzonder veel geleden hebben. In den namiddag van woensdag werd het vuur van twee of drie nieuwe mortieren-batterijen geopend en gerigt tegen de eerste batterijen der belegeraars tegen over het fort St. Laurent. In het algemeen is het vuur van beide zijden in den loop van gisteren veel heviger en aanhoudender geweest dan in de vorige dagen. Ook heden is het gebulder van het geschut alhier aanhoudend gehoord, bijzonder in den namiddag, als wanneer het met eene geweldige hevigheid, slag op slag geheen los te branden.

— De reserve divisie van het franschleger, onder den generaal *Sebastiani*, zal vooreerst kantonnementen tusschen Vilvoorden en Mechelen betrekken; dezelve is Brussel niet gepasseerd, maar over Grammont en Ninove getrokken.

Een aantal wagens met zieke Franschen zijn gisteren te Brussel binnengekomen; het schijnt, dat er dagelijks meer zieken in het fransch leger komen.

De brusselsche bladen kondigen aan, dat de benoeming van een nieuw ministerie op handen is; de heeren *Dubus*, *Brabant* en *Dethuyx* worden gezegd er deel van te zullen uitmaken.

— Londensche berigten tot den 4den dezer, houden, dat eindelijk de koninklijke ordonnantie het licht ziet, waarbij het bestaande parlement ontbonden en een nieuw tegen den 29sten Januarij aanstaande bijeengeroepen wordt. In den Parijschen *Temps*, wordt, op geloof van brieven uit Londen, verzekerd, dat de val van het ministerie Grey zoo goed als zeker is, dat de zamenstelling van een nieuw kabinet, of aan den heer *Brougham*, of aan den heer *Peel* zou toevertrouwd worden, maar in beide gevallen had men een gemengd ministerie te wachten, waarin toch de tory-partij de overhand zou hebben.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den December.

De kamer van afgevaardigden heeft reeds in de zitting van den 3den dezer de discussie over het adres van antwoord ten einde gebragt, en het ontwerp met eenige geringe veranderingen aangenomen.

De groote deputatie, die heden het adres aan den koning overbragt, heeft van denzelven het volgend antwoord bekomen:

» Mijne heeren! het adres dat gij mij heden aanbiedt, verschaft mij een levendig genoegen, de gevoelens daarin uitgedrukt en die welke gij mij voor weinige dagen hebt doen blijken, treffen mij. Omringd door een vijftal zonen, die ik aan Frankrijk zal schenken, vreesde ik de aanvallen der factien niet. Alle mijne wenschen zijn voor de vrijheid, voor het geluk en den roem van Frankrijk.

» Het is met opregtheid dat het gouvernement deze wenschen tracht te verwezenlijken, doch het behoeft daartoe uwe medewerking. Ik acht mij gelukkig dat gij u aan hetzelve aansluit. De overeenstemming tusschen de verschillende magten in den Staat, tot handhaving van orde en wetten verzekeren, aan de vrijheden de meeste ondersteuning geven, en aan Europa het vertrouwen dat de grondslag is des algemeenen vredes. Weldra zullen wij, heden, onze kinderen met eere in het vaderland zien terugkeeren en van de oevers der Schelde eenen nieuwen waarborg voor den vrede overbrengen. Dien dag, dien wij met ongeduld te gemoet zien, zal het schitterendst bewijs leveren van de [illegible] stelsel, dat wij te zamen zoo standvastig gevolgd hebben. Ik dank u nogmaals voor de ondersteuning, die gij mij geeft, om hetzelve in staat te stellen, de wenschen van Frankrijk en deszelfs geluk te verzekeren."

— De generaal *Semelé*, wien het bevel over eene divisie van het

leger aan de Maas was opgedragen, en wiens vertrek reeds op heden bepaald was, heeft last gekregen om hetzelve nog eenige dagen te verschuiven.

Voorts zegt men, dat aan twee divisien van gemeld leger, heden de order is gezonden, om dadelijk ter versterking van de belgische expeditie de grenzen over te trekken. Depeches van den maarschalk *Gérard* ontvangen, zouden tot dit onverwacht besluit hebben aanleiding gegeven. De generaal *Gérard*, zoude met het kommandement over de artillerie belast zijn.

Bij het ministerie van marine worden toebereidselen gemaakt, ouw binnen kort de zeemagt aanmerkelijk te vermeerderen.

— Hoe vredelievend ook de gezindheid der Noordsche mogendheden moge zijn, wanneer het slechts de beslissing der Belgische kwestie raakt, schijnen zij zich echter aan hunne bijzondere belangen meer ernstig te laten gelegen leggen. De graaf *Pozzo di Borgo* heeft voor een paar dagen aan den minister van buitenlandsche zaken eene nota overhandigd, de uitgewekene Polen betreffende, waarbij onder anderen gevorderd wordt, dat de depots, van deze vlugtelingen opgerigt en waar zij zich vereenigd houden, zouden worden ontbonden. De heer *de Broglie* zoude tot nu toe geen stellig antwoord daarop hebben gegeven.

De gezanten van Sardinie, Pruissen en Oostenrijk hebben gezamenlijk eene andere nota bij het ministerie overgelegd, waarbij zij vorderen, dat de hertogin *van Berry* noch voor de kamers, noch voor de gewone regtbanken zal worden te regt gesteld, als middel daartoe aangevende, dat men eene algemeene amnestie zoude afkondigen.

— De Engelsche en Fransche gouvernementen zullen, zoo het schijnt, in de Portugesche zaken beslissend voor dom *Pedro* optreden. Men verzekert immers, dat de generaal *Solignac*, daartoe geauthoriseerd zijnde, het bevel over het constitutioneel leger te Oporto zal op zich nemen.

— De fondsennotering was gisteren als volgt: de 5 pCt. kont. en op tijd 97; de 3 pCt. kont. 68,65; op tijd 68,55; Nap 80,50 kont.; 80,25 op tijd; Sp. perpet 58 kont 57¾ op tijd; Cortes 13.

Heden (5 december) was de notering: de 5 pCt. kont. 97,20; op tijd 97,15; de 3 pCt. kont. 69; op tijd 68,90; Nap. kont. 80,15; op tijd 80,35; Sp. perpet kont. 58¾ op tijd 58; Cortes niet genoteerd.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, den 8sten December.

De verjaardag van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, is overal met de meeste deelneming en plegtigheid gevierd geworden, bijzonder in die plaatsen, waar de feestdag verhoogd werd, door de plegtige uitreiking aan de regthebbenden van het metalen Eerekruis, gelijk te Dordrecht, Gorinchem en Brielle. Wij hebben uit de laatste plaats een breedvoering verslag deswegens ontvangen, hetwelk ons leed doet, door plaatsgebrek, verhinderd te zijn, geheel mede te deelen. Op de groote parade, waarop de regthebbenden met het kruis op de borst verschenen, werd de dagorder van den luitenant-generaal *d'Eerens*, voorgelezen en met de meeste geestdrift ontvangen, waarna, door den heer kapitein *Mommers*, kommandant der artillerie aldaar, die reeds te voren, bij de uitreiking van het kruis, zijne onderhebbende manschappen had toegesproken, nogmaals eene voor de gelegenheid gepaste en hartelijke aanspraak werd gedaan, welke met een niet minder levendig gejuich van *leve de Koning!* werd beantwoord.

— Bij het leger is de verjaardag van den opperbevelhebber met algemeene geestdrift gevierd. De onderscheidene hoofd-officieren in de verschillende kantonnementen hebben feestmaaltijden gegeven, waarop de aanwezende officieren genoodigd zijn geworden. Uit onderscheiden plaatsen meldt men ons, hoe bij die gelegenheid de hartelijkste toasten den geëerbiedigden en geliefden Koning en de verdere leden van het Vorstelijk Huis zijn toegebragt; met welke geestdrift het welzijn van het dierbaar Legerhoofd, den held van Waterloo, werd ingesteld en toegejuicht, niet minder dan de dronk op het behoud en den voorspoed der wakkere verdedigers van het kasteel van Antwerpen. Zuivere vaderlandsliefde en vurig verlangen om, des vereischt, het gewette zwaard andermaal tegen onze onedele talrijke vijanden, tot behoud der dierbaarste regten van Koning en Vaderland, te mogen trekken, bezielden zoo in het Leger, als door geheel Nederland, de zaamvereende krijgslieden.

— Latere tijdingen dan die, welke wij in onze latere berigten van gisteren avond hebben medegedeeld, zijn bij ons niet ontvangen. Het geschut, dat men gisteren den geheelen dag door, in den namiddag met buitengewone hevigheid, in onze omstreken naar de zijde van Antwerpen, gehoord heeft, is in den avond ten acht, of negen uren opgehouden. Ook hebben wij nog niet vernomen, dat het sedert, van nacht of dezen morgen, hader is gehoord geworden.

Volgens berigten uit het fort Bath van den 5 December, in de *Staats-Courant* van heden vermeld, had men daar den vorigen avond de tijding ontvangen, dat de Franschen gedurende den nacht van den 3den op den 4den het fort St. Maria met 12 stukken zwaar geschut gewapend hadden, terwijl onze oorlogschepen wegens den aanhoudenden storm deze werkzaamheid niet hadden kunnen verhinderen. In den morgen van den 5den was echter de Schout-bij-Nacht, kommanderende de 1ste linie van defensie, met zijne onderhebbende bodems, die nog door eenige vaar Bath gestationneerde kanonneerboten versterkt waren, tot voorheld fort opgevaren. Sedert den morgen van dien dag ten half tien ure, hoorde men te Bath in die rigting een zeer hevig kanonvuur, hetwelk bij het afzenden van het berigt nog aanhield.

Gelijk uit dit berigt blijkt zijn dus reeds in den morgen van woensdag de beide forten St. Maria en de Parel, door de scheeps-divisie onder bevel van den Schout-bij-Nacht *Lewe van Aduard*, bestaande uit de *Zeeuwse*, de *Komeet* en een aantal kanonneerboten beschoten geworden. Naar de belgische berigten zelve te kunnen gezien, zou het den Franschen hoogst moeijelijk vallen zich in die posities te handhaven.

In bij ons ontvangen berigten van den kant van Lillo, van laatstleden donderdag, wordt gezegd, dat men daar, van den vorigen morgen ten vier uren, het geschut van de zijde van Antwerpen bij tusschenpozen had gehoord tot s'middernachts, wanneer het sedert merkelijk was toegenomen en zelfs in den morgen van donderdag zoo zeer werd gehoord, dat men het paleonen-vuur duidelijk kon onderscheiden. Het is echter vermoedelijk, dat dit laatste van de kanonnade en het geweervuur van de Schelde afkomstig was. — Donderdag middag tegen 1 uur, was er onverwacht beweging gekomen onder de fransche troepen, langs de geheele linie te Putten, Stabrouck en Santvliet gestationeerd, en waren zij gezamenlijk omstreeks twee uren naar Berendrecht opgerukt, en daar vooreerst gebleven.

— Berigten uit Vlissingen van den 5den houden in, dat dien morgen van den toren van Domburg weder twee oorlogsschepen in zee gezien waren, waarvan het eene aanhoudend kanonschoten deed. Ook had men dien dag bespeurd, dat zich meerder Blankenbergers visschers voor den wal vertoonden, dan gewoonlijk.

Volgens het zeggen van het *Journal des Flandres* wordt er van onze zijde in Zeeuwsch-Vlaanderen, met het bewerkstelligen der inundatien voortgegaan. De generaal *Nieulon* zoekt het water door de Lieve te doen afloopen.

's GRAVENHAGE, den 7den December.

Uit de antwoorden der regering op de bedenkingen die door de afdelingen der Tweede Kamer op het ontwerp van wet betreffende de grondbelasting gemaakt zijn, blijkt, dat thans voorgedragen wordt, om de contingenten der gemeenten van de belastingschuldigen, naar de uitkomsten van het kadaster te doen heffen, maar de verdeeling van de provinciale contingenten, thans voor de helft over de gemeenten om te slaan, over te laten aan de gedeputeerde staten onder goedkeuring des konings, welke daarin zouden kunnen handelen naar omstandigheden en met in achtneming der billijkheid; — dat de regering zich thans bezig houdt met het beramen der middelen om aan art. 4 der wet van den 22den januarij 1832, eene regelmatige uitvoering te doen erlangen, waartoe een ontwerp van besluit bij den raad van state in overweging is, dat, naar men vertrouwt, welken door den koning bekrachtigd zal worden, om daarna door het *Staatsblad* en *Staats-Courant* ter algemeene kennis te worden gebragt; — dat de bepaling van art. 4 der wet van 2 januarij dezes jaars, overigens louter transitoir is, slechts toepasselijk op en noodzakelijk bij de eerste invoering van den omslag der belasting naar het kadaster, en zijderhalve geene plaats kon vinden in het ontwerp van wet, waarbij die omslag over 1833 zal geregeld worden; immers de kadastrale werkzaamheden moeten eenmaal derzelver eindelijk beslag verkrijgen, en tegen materiële abuizen, even als uit hoofde van verleende aanspraak op moderatie of remissie van grondlasten, staat, zonder nieuwe bepalingen, de gewone weg van reclame open, welke altijd in zake van grondbelasting plaats heeft, en dat men geheel in het gevoelen deelt dat de afscheiding door het kadaster, na afloop der reclames, eenmaal daargesteld zijnde, de grondlasten der beide soorten van eigendommen afzonderlijk bepaald moeten blijven, hetgeen men bij het voordragen van de wet voor de grondbelasting voor 1834 in acht zal nemen.

Twee staten zijn bij dezen antwoorden gevoegd. De eerste behelst het tarief van de schatting der kadastrale begrooting (zonder aftrek der rijks- en polderlasten) van de eerste klasse van ieder soort van eigendommen in de hoofdplaats der arrondissementen. Naar hetzelve is 's-Bosch geschat aan huizen op *f* 555; bouwlanden *f* 60, tuinen *f* 350, boomgaarden *f* 60, wei- en hooilanden *f* 45, bosschen *f* 18, oppervlakte der gebouwde eigendommen *f* 60; Breda *f* 450, tuinen *f* 100, boomgaarden *f* 38, wei- en hooilanden *f* 60, bosschen *f* 38, oppervlakte der gebouwde eigendommen *f* 38; Eindhoven huizen *f* 375, bouwlanden *f* 40, tuinen *f* 70, boomgaarden *f* 70, oppervlakte der gebouwde eigendommen *f* 49; Saratum, wei- en hooilanden *f* 35, bosschen *f* 16; Grave, huizen *f* 195, bouwland *f* 30, tuinen *f* 70, wei- en hooiland *f* 85, oppervlakte der gebouwde eigendommen *f* 30; Velp, boomgaarden *f* 36 en bosschen *f* 21.

De tweede staat bevat de uitkomsten van het kadaster in alle de provincien, benevens de omslag van de grondbelasting voor de drie laatste maanden van 1832; daarnaar bewerkstelligd. De zuivere belastbare opbrengst in Noord-Braband bedraagt aan gebouwde eigendommen *f* 1,614,034,50, ongebouwde eigendommen *f* 5,959,492,38½; te zamen *f* 7,573,526,88½, zoodat het bedrag van het een vierde gedeelte der belasting, naar bovenstaande uitkomsten omgeslagen, beloopt *f* 241,581,72. Over geheel onsrijk bedraagt de zuiver belastbare opbrengst *f* 66,048,605,03, en met

gebouwde eigendommen ƒ 24,426,507,34; ongebouwde ƒ 41,622,197,69; waarvan mitsdien het een vierde, naar de opgegevene uitkomsten van alle de provincien omgeslagen, beloopt ƒ 2,706,830,25.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den December.

Bij de jongste discussie in de kamer der afgevaardigden over de zinsnede van het adres, waarbij men, als eene opregte weerklank van de aanspraak des konings, het vertrouwen te kennen geeft, dat vrede en welvaart weldra het gevolg der hersteldе rust zullen zijn, heeft den heer *Gaëton de la Rochefaucould* aanleiding gegeven, om het gouvernement opmerkzaam te maken op de nadeelige gevolgen, welke men voor handel en nijverheid van de vijandelijke houding, tegen Holland aangenomen, en van het embargo, op de schepen dier natie gelegd, moest verwachten; hij meende dat deze maatregel niet alleen in strijd was met de beginselen van menschelijkheid en regtvaardigheid, maar dat dezelve bovendien door het Engelsch ministerie was aangeraden, om den Franschen handel, die eerst onlangs begon te herleven, op nieuw den boden in te slaan; hij wenschte dat het gouvernement zoodra mogelijk daarvan terug kwam, en wilde tot dat einde, dat de kamer in 't algemeen haar verlangen zoude uitdrukken, dat het bestuur de rampen, aan den staat van oorlog verbonden, niet buiten noodzakelijkheid op de nationale nijverheid zoude doen drukken. De heer *Odillon Barrot* heeft dit amendement, vooral omdat hij alle maatregelen, waarbij bijzondere eigendommen aan de kansen des oorlogs worden onderworpen, voor hoogst onbillijk hield, met warmte verdedigd. Daarentegen is hetzelve door de ministers van marine en buitenlandsche zaken wederlegd, op grond dat het embargo eenmaal in het volkenregt, als een noodzakelijk gevolg van den staat van oorlog is aangenomen, en heeft de meerderheid zich, zoo het schijnt met dit gevoelen vereenigd, daar de bedoelde zinsnede onveranderd is gebleven.

Zoo ook heeft een der volgende zinsneden, waarbij gezegd wordt, dat de tijd gekomen was, om de traktaten ten uitvoer te leggen, tot eene woordenwisseling aanleiding gegeven; de heer *Teste* verlangde, dat men deze uitdrukking geheel ter zijde zoude laten, omdat de bedoelde traktaten niet ter kennisse van de kamer waren gebragt, en deze alzoo over de noodzakelijkheid harer uitvoering niet kon beslissen. De minister van buitenlandsche zaken heeft getracht dit zijdelings verwijt af te weren, zeggende, dat het verdrag van 15 November des verledenen jaars, de scheiding van Holland en Belgien ten doel had, dat dit doel niet zoude bereikt worden, voor dat de koning van Holland, hetzij gedwongen, hetzij in der minne, de bekende voorwaarden *door de conferentie hem opgelegd*, zoude goedkeuren. Ten aanzien van Luxemburg waren evenzeer de reeds bedongene voorwaarden aan de toestemming van den koning der Nederlanden, en van het Duitsch bondgenootschap onderworpen. De kamer kan alzoo niet vergen, dat het een hoch het ander haar officieel werd medegedeeld, veel minder nog de overeenkomst van den 22 October ll. die slechts de uitvoering betrof en waaraan slechts voor een gedeelte nog gevolg was gegeven. Ook dit amendement is ten gevolge dezer explicatie verworpen.

Vervolgens heeft de heer *Bignon*, om de belangstelling der vertegenwoordiging in het lot der Polen uit te drukken, eene geheele nieuwe zinsnede voorgesteld, aldus luidende:

» De deelneming door de fransche natie aan een heldhaftig volk betoond, is toegenomen door de ongehoorde rampen, die hetzelve bezochten. De zoo dierbare zaak der poolsche zelfstandigheid, door het regt der volken en door de traktaten gewaarborgd, zal voorzeker het gouvernement steeds bezig houden. De daadzaken veranderen; het regt en de billijkheid blijven dezelfde.

» Indien de stem der Europesche standaarde, die, zoo wij verhoopen, niet immer vruchteloos zal klinken, tot nu toe onverhoord is gebleven, dat men dan toch naar die der menschelijkheid luistere. «

Na eene zeer breedvoerige ontwikkeling, waarin de heer *Bignon* de gevoelens door hem in de vorige zitting zoo menigmaal blootgelegd, op nieuw heeft voorgedragen, is dit amendement nagenoeg met algemeene stemmen aangenomen. Na eene vrij levendige discussie over het voorstel van den heer *de Lafayette*, dat de kamer haren wensch zoude uiten, om ten aanzien der Italiaansche aangelegenheden en bepaaldelijk de verbeteringen die het inwendig bestuur van den Pauselijken staat had te ondergaan, eenige geruststellende mededeeling te mogen ontvangen, welk voorstel echter verworpen is, is men eindelijk tot de algemeene stemming overgegaan, en is het ontwerp met de geringe veranderingen, daaraan in de dischste toegebragt, met 233 stemmen tegen 109 aangenomen.

— De zitting der afgevaardigden van gisteren is geheel gewijd geweest aan de ontwikkeling van bijzondere voorstellen. De generaal *Demarcay* heeft voor de vijfdemaal er op aangedrongen dat bij het onderzoek van het budget even zoo vele commissien zouden worden benoemd, als er ministerien zijn. Het voorstel heeft, gelijk de vorige jaren niet veel ondersteuning gevonden, doch is echter ditmaal in overweging gehouden. Een tweede voorstel van den heer *Devaux* was strekkende om de ministeriele verantwoordelijkheid bij het charter toegezegd, eindelijk door eene bijzondere wet voor toepassing vatbaar te maken. De minister van justitie heeft de vergadering aangekondigd, dat hij op aanstaande maandag over hetzelfde onderwerp een ontwerp van wet aan de kamer zoude overleggen, niettemin is het voorstel van den heer *Devaux* in overweging gehouden, doch tot nader onderzoek aan dezelfde kommissie verzonden, die met de ministeriele voordragt zoude belast worden.

In de zitting van heden is het rapport uitgebragt der commissie belast met het onderzoek der provisionele krediet-wet voor de eerste drie maanden van het volgend jaar. De openbare discussie van dit onderwerp is op vrijdag aanstaande bepaald geworden.

— De zoogenaamde aanslag van den Pont-Royal heeft wederom tot eene nieuwe bijzonderheid aanleiding gegeven. Zekere *Courtois* namelijk, van Versailles, een man van nagenoeg dertig jaren, heeft zich volgens de ministeriele dagbladen bij den prefect van politie geheel uit eigen beweging aangemeld, en gezegd dat het hem leed deed; dat er zoo vele onschuldig en gedurende het onderzoek in hechtenis waren genomen, daar hij de eenige dader was, en geene medepligtigen had. Uit voorgewende bezorgdheid voor zijne betrekkingen heeft hij lang geweigerd zijnen naam en woonplaats bekend te maken, doch is eindelijk daartoe door de verzekering gebragt, dat ook zijne naaste betrekkingen voor de misdaad door hem begaan niet verantwoordelijk zouden zijn. Alle de omstandigheden van den aanslag zijn door hem in het eerste verhoor, met de beweegreden die hem daartoe gebragt hadden, uitvoerig verhaald, daarentegen heeft hij in een tweede verhoor goed gevonden, zijne geheele bekentenis weder in te trekken, zeggende dat hij het leven moede, de misdaad van een ander had op zich genomen. Deze dubbelzinnige persoon zal alzoo tot nadere informatie voorerst in hechtenis worden gehouden.

— Een der ministeriele dagbladen heeft heden den onverwachten inval van te verhalen, dat in den raad van ministers gisteren gehouden, besloten is, dat het Fransche leger dadelijk na de verovering der citadel, België zoude verlaten.

— De laatste bijzondere berigten uit Londen ontvangen houden de aanstaande val van het ministerie *Grey* voor onvermijdelijk; de zamenstelling van een nieuw bestuur zoude aan lord *Brougham* of aan sir *Robert Peel* worden opgedragen; in beide gevallen meent men dat de tories de overhand zullen hebben. Het engelsch ministerie durft de nieuwe verkiezingen die in den loop dezer maand moeten plaats hebben niet afwachten. (*Temps.*)

Het Belgisch gouvernement heeft eene nieuwe leening met het huis *Rothschild* gesloten. (*Messager.*)

ENGELAND.

LONDEN, den 4den December.

Eindelijk ziet de koninklijke proclamatie het licht, waarbij het bestaande parlement ontbonden, en de verkiezing van een nieuw bepaald wordt, dat den 29sten Januarij aanstaande zal bijeenkomen.

— Gisteren heeft de Pruissische gezant een lang onderhoud met vorst *de Talleyrand* gehad.

— De Turksche gezant, die den bijstand van ons kabinet voor de Porte tegen den Egyptischen pacha komt inroepen, heeft zijn eerste gehoor bij den koning gehad.

— Er loopt een gerucht, dat lord *Grey* aan den koning der Nederlanden een brief geschreven heeft, ten einde eene gelegenheid te vinden om aan het gevaar van een oorlog te ontkomen, door aan te bieden van af te zien van het geschil over de vrije vaart op de Schelde, indien de citadel van Antwerpen zou overgegeven zijn. Zoo zich dit bevestigt, wordt die stap ook beschouwd als een blijk van de innige overtuiging, welke het ministerie heeft, dat de publieke opinie zich verklaart tegen het fransche stelsel van vijandelijkheden, waarin het engelsche kabinet zich heeft laten medesleepen.

— De Britsche schepen zullen blijkens eene proclamatie des konings, vrijelijk in- en uit hollandsche bezittingen in Afrika of Amerika mogen zeilen. De ladingen van in beslag genomen schepen, welke aan bederf onderhevig zijn, kunnen gelost worden, of de schepen wegzeilen. Verscheiden oorlogsvaartuigen zijn weder, ten het stormachtig weder, van voor Goeree te Duins binnengeloopen. De aanhouding van Nederlandsche schepen met koffij geladen houdt onze koffijmarkt levendig, daar veel koffij naar hollandsche havens wordt geladen. De staat van zaken in België heeft de Amerikaansche tabak eenigzins in prijs doen stijgen.

— Er zal eene Russische leening plaats hebben, doch tot een niet aanzienlijk bedrag, bij commissie, en welker opbrengst tot inwendige verbeteringen in Rusland zal strekken.

— Dom *Miguel* heeft, een hotgenoten tegen ons kabinet aangenomen, op eene koningskorvet doen schieten, welke de blokkade van Oporto wilde schenden, en gelast, dat maar met een stoomboot officiele berigten uit den Tuig naar Engeland mogen worden overgebragt. Onze *Times* is hierover zeer verbolgen, en vraagt of de Dey van Lissabon aan het duizendschepen tellende Engeland de wet zal stellen.

— De 5 pCt. gec. 83¾; de Nederl. 2½ pCt. 40⅛.

ORANJES LOTSBESTEMMING.

Bij de verjaring van Nederlands herrijzenis uit de fransche overheerschung, hebben wij in eenige trekken, vlugtig daarheen geworpen, de lotwisselingen geschetst van *Nederland*. Wij hebben daarin eene treffende tegenstelling aangewezen van dreigende gevaren en heerlijke uitkomsten, en deze opmerken, hoe ons vaderland verordend schijnt tot eene bepaalde lotsbestemming, welke, in weerwil van de strijdige bedoelingen en handelingen der menschen, zich geregeld ontwikkelt. (1) De geschiedenis van het huis van *Oranje Nassau* biedt dezelfde opmerkingen aan, en de herinnering ook daaraan kan niet ongepast gezocht worden in dagen, waarin *Nederland* en Oranje zich zoodanig vereenigd gevoelen, en *Europa* de kracht bewondert, door die vereeniging ontstaan.

Vestigen wij al aanstonds het oog op hem, die bestemd was de grondlegger te worden van dezen staat. Met middelmatige goedheden bedeeld, schijnt hij buiten aanraking met ons vaderland, als een duitsche edelmensch te zullen opgroeijen, in niets onderscheiden van zijne gelijken. Maar een enkele kanons-kogel beslist de volgende lotgevallen van zijn geslacht en van Nederland. René van Chalons, Prins van *Oranje* en Heer van *Breda*, sneuvelt voor *St. Dizier*, en zijn neef, de elfjarige Willem, komt hierdoor in het bezit van die goederen; door welke zijne betrekking tot ons vaderland ontstaat. De geheele geschiedenis van Prins Willem I is eene aaneenschakeling van tegenspoeden en teleurstellingen, onder welke desniettemin het groote werk, waartoe hij geroepen was, steeds voorwaarts ging en zich voor zijn geslacht de luisterrijkste uitzigten openden. Reeds was men gereed hem de souvereiniteit, met den gravelijken titel, op te dragen, toen een noodlottig pistoolschot al deze uitzigten en ontwerpen in rook deed vergaan. De toestand, waarin Willem I zijn geslacht naliet, was verre van schitterend. Zijn oudste zoon zat gevangen in *Spanje*; Maurits was student te *Leyden*, en de staten van Holland, Zeeland en Utrecht moesten toeschieten, om de kosten zijner opvoeding te betalen. Onder deze omstandigheden en in den benarden staat, waarin zich toen nog het Vaderland bevond, scheen met Willem I het aanzien en de glans van zijn geslacht te gronde te zullen gaan en voor het geluk van *Nederland* verloren te zijn. Het tegendeel gebeurde. De seventienjarige Maurits werdt aan 't hoofd der regering gesteld; worstelende tegen eene heen tegengestelde partij, behoudt hij de overhand en verlangt zelfs eene magt, welke zijn Vader nimmer bezeten had. Zijn broeder Frederik Hendrik wordt door vereende Mogendheden met den koninklijken titel begroet (2) en de Muze der Geschiedenis teekent met onuitwischbare letteren aan voor de nakomelingschap: » De Nederlandsche Staat door het Huis van Oranje Nassau gegrondvest, hersteld en volzoomd."

Doch *Nederland*, welks zelfstandigheid door den Munsterschen vrede bekrachtigd was, scheen geene heldendeugden meer te behoeven. Willem II stierf, meer veeg uist dan vereerd. Zijn zoon, vaderloos geboren, en van jongs aan magtige tegenstanders, wordt door een plegtig staatsverdrag voor altijd uitgesloten van alle hooge waardigheden in *Nederland*, en de roem, door onze aanhalden beschutters, schijnt het geslacht van Oranje te doen vergeten. Het tegendeel geschiedde. Het vaderland, reeds grootendeels verovert en, naar het scheen, onherstelbaar verloren, herinnerde den jeugdigen afstammeling van Oranje aan, als de beschermengel van Nederland; en het vond zich niet bedrogen. Willem III bekom weldra ook den Engelschen troon, en *Groot Britannie* denkt nog heden de gewigtige weldaden harer staatsregeling aan eenen Prins van *Oranje*.

Met het overlijden van koning Willem was het nageslacht van Willem I uitgestorven. De tweede tak van den Oranje-stam gaat wel, in Jan Willem Friso, de hoop op helden, die in het voetspoor hunner roemrijke stamgenoten waardig treden zouden, niet ongelukkig ontkomen van den dompigen Boterzak der *Moerasijk*; schijnt deze hoop te leur te stellen, en Oranje voor *Nederland* verloren te zijn. Geheel was zulks niet het geval. Na den dood zijns vaders geboren, deed Willem IV. den Oranje-stam herleven, en de erfelijkheid van het stadhouderschap en hare opdragen gaf aan zijn Doorluchtig geslacht uitzigten, welke zijne voorgangers gemist hadden. Doch, helaas! hoe spoedig die uitzigten verijdeld! Willem V. eindigt in de lijnrechte mannelijke geslacht, zijne rampspoedige loopbaan. Gelijk een meteoor verdwijnt uit den rij der Staten, zoo is die van Oranje uit dien der Vorsten uitgewischt — uitgewischt voor altijd, zoo het schijnt. Maar het tegendeel gebeurde, en, omstreeks met naauwelijks, herrijst het huis van Oranje den Nederlanderen koningelijk. Doch hier moeten wij eindigen. De latere gebeurtenissen zijn te veelzijdig, om eenige

(1) Zie ons nommer van 19 en 20 November.

(2) Voorheen was *Hendrik* de zevende dier koningen, *Hendrik* die der zeventien Willem I en Maurits hadden slechts de titels van Doorluchtigheid gedragen.

aanmerking te behoeven. Ook daarin is de Geschiedenis van het huis van Oranje zich zelve gelijk gebleven, en ook dat geslacht mag de bemoedigende verwachting koesteren, dat de groote gebeurtenissen, welke op handen zijn, de voortzetting zullen wezen van de geregelde ontwikkeling der lotsbestemming, waartoe het door den grooten wereldregeerder verordend is. En welke is die lotsbestemming? — Wij mogen niet dringen in het raadsbesluit der Alleroogsten. Maar dit is opmerkelijk, dat Frankrijks overheersching Willem III. op zijne plaats heeft gebragt, en door Willem III. gestuit is; dat Frankrijks overheersching Willem IV. aan *Nederland* heeft geschonken, en dat aan Frankrijks overheersching met de verheffing van Willem IV. den perk is gesteld; dat Frankrijks overheersching eindelijk den troon heeft doen verrijzen, om welke thans het Nederlandsche volk met vertrouwen zijn lot staat te verbeiden, en dat wederom een Prins van Oranje gereed staat dat volk ten strijde te voeren tegen Frankrijks overheersching. Grootsche bestemming! Worden de wenschen verhoord, welke door alle ware nederlanders op het deser dagen gevierde geboortefeest van den Opperbevelhebber onzes legers, in stille overpeinzing of bij luidruchtigen feestdronk, zijn ontboezemd, dan kan eenmaal de tijd komen, nadat Europa moegeworsteld en afgestreden zijn zal, dat de toe rust gebragte volken, bij de zegenvlagen van orde, vrede en vrijheid, den naam van Oranje op dankbare lippen doen zweven, en daartoe schenke Hij zijnen zegen, die de God van Oranje was, gelijk de God van Nederland.

Beurs-prijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, 7 December 1832.

				gebl
Nederlandsche, Werkelijke schuld, 2½ pCt.		f 38⅝	à 39⅛	39⅛
Uitgestelde schuld.		- ⅝	à 1⅝	
Kasbiljetten.		- 14	à 14⅛	14⅛
Amortisatie Syndicaat, 4½ pCt.		- 64½	à 65⅛	65⅛
Idem idem., 3½ pCt.		- 52	à 52⅛	52⅛
Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.		- 89⅛	à 90	89⅛
Vrijw. geld. 1831 à 6 pCt.		- 95⅝	à 96	95⅞
Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.		- 73½	à 74⅛	74
Schatkistbiljetten, 6 pCt.		- 99⅛	à 100	99⅞
Handel-Maatschappij, 4½ pCt.		- 80	à 80⅛	80⅛
Frankrijk, inschr. op 't Grootboek 3 pCt.		- 67	à 68	67⅛
Rusland, Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.		- 91	à 91⅛	91⅛
Bij dezelfde 1822, 5 pCt.		- 98	à 98⅛	98⅛
Spanje, Certific. Amst., 5 pCt.		- 48⅞	à 49⅛	49
Dezelfde 3 pCt.		- 29⅛	à 29⅜	29⅛
Uitgestelde schuld.		- 7⅛	à 7⅜	7⅛

*** Getrouwd:

J. H. MUNIX,
Ontvanger der Registratie, enz.
en
J. J. VERDUIN.
Bergen-op-Zoom, den 4 December 1832.

** Bij VAN PADDENBURG & C°., Boekhandelaars
* te *Utrecht*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

BEREDENEERD ALGEMEEN REGISTER, op de *Staten van Landhouw* in het Koningrijk der Nederlanden, over de jaren 1814 tot 1828 ingesloten, door J. KOPS, Hoogleeraar te Utrecht; *met een voorberigt wegens de Geschiedenis en het aanbelang dezer Staten*, prijs 90 cents.

Voorts wordt bij bovengemelden gevraagd een LETTERZETTER, zijn werk verstaande en van een goed zedelijk gedrag.

** Bij BROESE & COMP. te *Breda* en bij STEUR-
* WALD & COMP. te *Dordrecht*, wordt uitgegeven:

PLAN VAN ANTWERPEN, CITADEEL, ONDERHOORIGE FORTEN EN OMSTREKEN, waarop tevens naauwkeurig aangewezen zijn alle coupures en belangrijke punten op de beide oevers der Schelde, etc. etc. 40 Cts.

Dit plan is tevens voor het gemak van het leger te ontbieden bij de Heeren Directeurs der Veldpost, bij de onderscheidene Divisien en bij de respective Postkantoren in Noord-Brabant en Zeeland.

Bij eerstgemelden is verkrijgbaar:

Carte de la Belgique, nouvelle édition de l'atlas de *Ferraris*, augmentée des plans des villes d'Anvers, Bruxelles, Gand, Liege, Mons et Namur, et de l'indication des routes, canaux et autres travaux, executés depuis 1777 jusqu'en 1831; 42 feuilles 1831.

Nouvelle Carte de la Belgique, 4 feuilles grand imperial.

Nieuwste Carte de la Hollande d'apres *Kraijenhoff* et les meilleures cartes connues; 24 feuilles; augmentée du plan d'Amsterdam 1832.

Carte Topographique des rives de l'Escaut Occidental et du canal de Gand à Terneuzen, indiquant les polders Digues, Ecluses, Wateringues, ainsi que les limites des Flandres et de la Zélande 1832. Une tres grande feuille.

VOOR DE SCHUTTERIJEN.

Kleeding-Register voor de Schutterijen in folio formaat, halve leeren band gebonden.

Zij belasten zich tevens met de bezorging van alle Militaire Gedruktenn, Fransche Wetten, Kaarten enz., tegen zeer civiele prijzen. Alsmede met de vervolgen, in zoo verre men van deze werken mogt ontbreken.

Op Dingsdag den 11den dezer zal bij hun het licht zien ten voordeele onzer Vaderlandsche strijders, die op het Citadel van Antwerpen, onderhoorige Forten en Scheepsmagt op de Schelde gekwetst worden:

LA PRIERE D'ESTHER, ROI DE JUDA, AVANT DE LIVRER BATAILLE AUX ETHIOPIENS. Sermon sur 2 Chroniques XIV. vs. 11. Prononcé à l'occasion du Jour de jeune et de prière du 2 Decembre 1832. par L. G. JAMES, Pasteur de l'Eglise Wallonne, de Breda. Prijs 50 Cents.